

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
PL 110 00521 HELSINKI
ymparistoluvat.etela@avi.fi

Ala-Satakunnan Ympäristöseura ry.
Rauman seudun luonnonystävät ry.
SLL:n Satakunnan piiri ry.

Asia: **Mielipide JVP-Eura Oy:n ympäristölupahakemuksesta**
Dnro: ESAVI/27/04.08/2011

Yleistä

Ympäristölupaa hakeva puhdistamo ei ole tavanomainen yhdyskuntajätevesien puhdistamo, koska sinne johdetaan osakassopimuksen mukaisesti poikkeuksellisen paljon teollisuuden vaikeasti puhdistettavia jätevesiä. Näin ollen sen lupaehtoja ei voida verrata tavallisten yhdyskuntajätevesien puhdistamoiden lupaehtoihin. Jotta puhdistamolla päästäisiin hyvään puhdistustulokseen, tulee lupaehtoissa ottaa huomioon tämän ”kombinaattipuhdistamon” vaatimat erityiset lupaehdot. Tätä näkökulmaa puoltavat myös purkuvesistön vähävetisyys, purkutupken alapuolinen runsas jokivarsiasutus sekä intensiivinen ja monipuolinen jokiveden käyttö. Lisäksi Eurajoen ekosysteemin häiriöherkkyyttä lisäävät muut yläjuoksun kuormittajat, joiden toimintaa tulee arvioida erikseen niiden ympäristölupaehtojen tarkistuksin.

JVP-Eura Oy:tä ja osakassopimuksen muita kuormittajia on ympäristölupaehtoissa tarkasteltava yhtenä Eurajokea kuormittavana kokonaisuutena. Toisaalta JVP-Euraan johdettavat teollisuusjätevedet (myös muut kuin tässä yhteydessä ympäristöluvitettavat laitokset) on tarkasteltava yksittäisinä riskielementteinä. Jokaisen kuormittajan yksittäinen haittavaikutus JVP-Euran puhdistuskykyyn on minimoitava ja näille minimoiduille kuormituksille on varattava riittävä puskurikapasiteetti JVP-Euran puhdistuskyvystä.

Lupaehdot

Lupahakemuksessa esitetään vaihtoehtoisia lupa-arvoja vesistöön päästettävälle kuormitukselle. Tätä perustellaan puhdistamolle tulevan jäteveden voimakkaalla laadun ja määrän vaihtelulla. Erityisesti on ollut ongelmia typpi- ja hiilipitoisten jätevesien yhteensovittamisessa. Vaihtoehtoisia luparaja-arvoja ei tule hyväksyä, vaan edellä mainitun puhdistamon toiminnalle haitallisen kuormituksen minimoinnin periaatteen mukaisesti, jätevesiä JVP-Euralle johtavat yritykset pitää itse velvoittaa säätelemään puhdistamolle toimitettavien jätevesien määrää ja laatua, siten että puhdistamon toiminta pysyy vakaana ja puhdistamisteho normaalina.

Suolistoperäiset enterokokit

JVP- Eura Oy:n puhdistamon vanhassa ympäristöluvassa ei ole määritelty lupa-arvoja suolistoperäisille enterokokeille. Korkeat bakteeripitoisuudet puhdistamon purkuvedessä ovat olleet kuitenkin yksi keskeinen ongelma lupa-aikana. Puhdistamo on aiheuttanut toiminnallaan jokiveden käyttäjille jatkuvaa terveysriskiä. Sen lukuisat jäteveden poikkeusjuoksutukset ovat todistettavasti nostaneet suolistoperäisten bakteerien pitoisuudet jokivedessä tasolle, jossa veden käyttäminen on ihmisen terveyttä vaarantava.

Lupaehtoihin tulee liittää ehto, jossa bakteereille asetetaan lupa-arvot. Luvan pitoisuusrajat pitää asettaa siten, ettei bakteereista koidu ihmiselle terveydellistä haittaa ja että jokivettä voidaan käyttää maatalouden kasteluvetenä ja juomaveden raakavetenä. Tämä on yksi keskeinen JVP-Euran puhdistamon erityispiirre, jonka toteuttaminen tulee mainita myös lupahakemuksen parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) yhteydessä. JVP-Euran laajennussuunnitelmaan tulee liittää investointivaraus suolistoperäisen kuormituksen puhdistusmekanismin asentamiseksi puhdistamolle.

Orgaanisten aineiden kuormitus

Puhdistamon toimintaa on kuormittanut voimakkaasti kasvanut orgaanisten aineiden kuormitus, joka on peräisin sekä kuntalinjalta että paperiteollisuudesta. Tämä on näkynyt puhdistamon voimakkaasti kasvaneena BOD-kuormituksena. Käytännössä puhdistamo ei ole juuri kyennyt täyttämään vanhan ympäristöluvan BOD-kuormituksen lupa-arvoja vuoden 2006 jälkeen. Uuteen lupahakemukseen sisältyy suunnitelma puhdistamon toiminnan laajentamiseksi ja puhdistamiskapasiteetin nostamiseksi.

Suunniteltu kapasiteetin nosto ei vaikuta riittävältä. Laajentamissuunnitelmissa varaudutaan siihen, että HK:n Ruokatalon kuormitus puhdistamolle kaksinkertaistuu. Toisaalta on tiedossa, että tämän kuntalinjan jätevesimäärä on jo tällä hetkellä kaksinkertainen verrattuna voimassa olevaan osakassopimukseen. Lisäksi HK Ruokatalossa suunnitellut muutokset jäteveden esikäsittelyyn lisäävät puhdistamon BOD-kuormitusta. Muutosta perustellaan JVP:n typen poiston tehostumisella, mutta samanaikaisesti jokiveteen päästetään ylimääräistä BOD-kuormitusta. Jotta puhdistamo täyttäisi sille luvassa asetettavat BOD-kuormitusrajat, tulisi sen orgaanisten aineiden puhdistuskapasiteettia nostaa suunniteltua enemmän. Samalla tulisi huomioida puhdistamon häiriöttömälle toiminnalle tarpeellinen kuormituksen puskurikapasiteetti. Samanaikaisesti vesihuoltolaitoksen tulisi investoida viemärijärjestelmän korjaamiseen.

Typpi

Edellisen lupakauden aikana puhdistamon typenpoisto toimi heikosti. Typpiraja-arvot olivat usein koholla ja luparaja-arvojen ylityksiä tapahtui. Uudessa lupahakemuksessa vaihtoehtoisten lupa-arvojen lisäksi typen kohdalla esitetään raja-arvoja laskettaessa käytettäväksi vuosikeskiarvoa. Tälle ei ole perusteita. Pikemminkin, jos tarkastellaan tämän tuottajille merkittävän kasvuravinteiden merkitystä jokiekosysteemille eri vuodenaikoina, tulee pitoisuusraja-arvot määrittää mahdollisimman lyhyin ajanjaksoin. Lupahakemuksessa esitettyjä tyypipitoisuusraja-arvojen lievennyksiä ei tule hyväksyä. Lupa-arvot tulee laskea neljännesvuosittain.

Jätevettä puhdistamolle johtavat yritykset tulee velvoittaa itse säätelemään typpi- ja hiilipitoisten jätevesien toimivaa suhdetta esikäsittelemällä jätevesiä sekä käyttämällä omia varoaltaita ja puhdistamoita.

Poikkeusjuoksutukset

Puhdistamon lupakaudella on ollut lukuisia poikkeusjuoksutuksia. Ongelmia on ollut hälytys- ja päivystysjärjestelmissä. Lisäksi poikkeusjuoksutuksista on tiedotettu huonosti. Vasta viime vuosina on tiedottamiseen saatu parannuksia, mutta vieläkin ei tietoa poikkeusjuoksutuksista tavoita riittävän nopeasti jokivarren yksittäisiä vedenkäyttäjiä. Jatkossa tulee pyrkiä puhdistamon käyttövarmaan toimintaa, lisäämällä jäteveden toimittajien vastuuta puhdistamon häiriöttömästä toiminnasta. Hälytysjärjestelmää ja tiedottamista tulee kehittää siten, että myös yksityishenkilöt saavat mahdollisimman pian tiedon häiriöpäästöistä. Ympäristölupaan pitää kirjata seuraamusmenettely, jos lupa-arvoja ylitetään.

Puhdistamolla tulee olla käytössään tilavuudeltaan riittävän suuri varoallas, johon poikkeusjuoksutuksia voidaan varastoida. Varoaltaan rakentaminen tulee lisätä lupaehtoihin.

Päästöt maaperään ja pohjaveteen

Lupahakemuksessa mainitaan, että puhdistamolla ei ole tietoa päästöistä maaperään ja pohjaveteen. Tämä johtuu siitä, että asiaa ei ole tutkittu. Puhdistamon vaikutusalue sijaitsee tärkeällä Euraniityn-Vaaniin pohjavesialueella. Lisäksi Pohjois-Euran asukkaille pumpataan juomavettä tästä pohjavedestä. JVP-Eura Oy tulee velvoittaa ympäristöluvassa tutkimaan ne puhdistamon toiminnan riskit, jotka voivat johtaa pohjaveden pilaantumiseen

Joen virkistyskäyttö

Eurajoessa uidaan, kalastetaan, ravustetaan, veneillään ja melotaan monipuolisesti. Jokivarressa on myös runsaasti ranta-asutusta ja mökkejä. Ympäristöluvassa esitetty arvio joen virkistyskäytöstä on virheellinen. JVP-Eura Oy:n ja sen osakkaiden toiminta on sen sijaan aiheuttanut imago-ongelman, joka konkretisoituu ihmisten pelkona käyttää jokivettä. Joen virkistysarvoa tulee tarkastella tilassa, jossa lähtökohtana on normaali jokiluonto ja ympäristövastuullisesti toimivat pistekuormittajat. Lisäksi joen ala- ja keskijuoksulla on tehty mittavia investointeja kalatiehen, vaelluskalojen nousun mahdollistamiseksi jokeen. Vahinkoarviossa tulee huomioida, että JVP-Eura ja sen osakkaat aiheuttavat toiminnallaan haittaa ja kustannuksia Eurajoen kalataloudelliselle kunnostamiselle.

Ympäristölupahakemuksessa joen virkistyskäytön vahinkoarvio on liian pieni. Korvauksen pitää olla kymmenkertainen esitettyyn nähden ja se tulee liittää osaksi seurantamenettelyä. Jatkossa myös muiden joen pistekuormittajien vahinkoarvioita tulee nostaa samalle tasolle.

Pitkän aikavälin kehitys

Edellä esitetyn perusteella voidaan kyseenalaistaa ympäristölupahakemuksessa esitetty laskelma JVP-Eura Oy:n investointiohjelman perusratkaisusta, jolla tähdätään toiminnan pidempiaikaiseen jatkamiseen. Häiriöttömän toiminnan ja hyvän puhdistustuloksen saavuttaminen vaatii yritykseltä suurempia investointeja ja innovatiivista, edelläkävijän otetta.

Vaihtoehtoisena pitkän aikavälin mallina jätevesien käsittelyssä Eurajoen valuma-alueella on investointi alueen kuntien yhteisviemäriin ja suuren siirtoviemärin rakentaminen Porin tai Rauman vedenpuhdistamoille.

Mielipiteen allekirjoittaneet yhdistykset pidättävät oikeuden täydentää mielipidettään lupavalmistelun aikana.

Alasatakunnan Ympäristöseura ry.

Rauman seudun luonnonystävät ry.

Seppo Varjonen, puheenjohtaja

Esa Hankonen, puheenjohtaja

SLL:n Satakunnan piiri ry.

Kari Ylikoski, puheenjohtaja

Yhteyshenkilö:

Seppo Varjonen
Karvarinkuja 7
27400 Kiukainen
seppo.varjonen@eura.fi
050 560 7357